

ПРИЧОРНОМОРСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІКИ ТА ІННОВАЦІЙ

ІНФРАСТРУКТУРА РИНКУ

Електронний науково-практичний журнал

Випуск 86

Видавничий дім
«Гельветика»
2025

Головний редактор:

Шапошников Костянтин Сергійович – доктор економічних наук, професор, начальник відділу науково-дослідної роботи та атестації наукових кадрів ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» Міністерства освіти і науки України (Київ, Україна).

Члени редакційної колегії:

Абрамова Алла Сергіївна – кандидат економічних наук, доцент, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна).

Борщ Вікторія Ігорівна – доктор економічних наук, доцент, Одеський національний медичний університет (Одеса, Україна).

Вербівська Людмила Василівна – доктор економічних наук, професор, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна).

Дименко Руслан Анатолійович – доктор економічних наук, доцент, ДВНЗ Університет банківської справи (Львів, Україна).

Дука Анастасія Петрівна – доктор економічних наук, професор, ректор, ЗВО «Університет трансформації майбутнього» (Чернігів, Україна).

Жаворонок Артур Віталійович – кандидат економічних наук, доцент, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна).

Коваль Віктор Васильович – доктор економічних наук, професор, Ізмаїльський державний гуманітарний університет (Ізмаїл, Україна).

Кудлаєва Наталія Вікторівна – кандидат економічних наук, доцент, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна).

Лопашук Інна Афанасіївна – кандидат економічних наук, доцент, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна).

Маргасова Вікторія Геннадіївна – доктор економічних наук, професор, директор Науково-дослідного інституту економіки, Київський національний університет технологій та дизайну (Київ, Україна).

Марич Максим Григорович – кандидат економічних наук, доцент, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна).

Морозова (Селіверстова) Людмила Сергіївна – доктор економічних наук, професор, Державний торговельно-економічний університет (Київ, Україна).

Пономаренко Тетяна Вадимівна – доктор економічних наук, професор, Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Бугая (Київ, Україна).

Попова Любов Василівна – кандидат економічних наук, доцент, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна).

Прохорчук Світлана Володимирівна – кандидат економічних наук, професор, Заклад вищої освіти «Міжнародний університет бізнесу і права» (Херсон, Україна).

Роговий Андрій Віталійович – доктор економічних наук, професор, Навчально-науковий інститут бізнесу, природокористування і туризму, Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна).

Стеблянко Ірина Олегівна – доктор економічних наук, професор, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Дніпро, Україна).

Федишин Майя Пилипівна – кандидат економічних наук, доцент, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна).

Велькі Януш – доктор економічних наук, професор, Університет «Опольська політехніка» (Ополе, Польща).

Гавкалова Наталія – доктор економічних наук, професор, Варшавський технологічний університет (Політехніка Варшавська), відділ Управління та якості (Варшава, Польща)

Гросу Вероніка – доктор економічних наук, професор, Сучавський університет імені Штефана чел Маре (Сучава, Румунія).

Дзієканські Павел – доктор економічних наук, професор, Університет імені Яна Кохановського (Кельце, Польща).

Космулес Крістіна Габрієла – кандидат економічних наук, асистент професора, Сучавський університет імені Штефана чел Маре (Сучава, Румунія).

Міхальчук Камелія-Каталіна – кандидат економічних наук, доцент, Сучавський університет імені Штефана чел Маре (Сучава, Румунія).

Пілелієне Ліна – доктор економіки, професор маркетингу, Університет Вітаутаса Великого (Каунас, Литва).

Ситнік Інесса Василівна – доктор економічних наук, професор, Університет «Політехніка Опольська» (Ополе, Польща).

Соколюк Маріан – кандидат економічних наук, доцент, Сучавський університет імені Штефана чел Маре (Сучава, Румунія).

Хлачук Елена – доктор економічних наук, професор, Сучавський університет імені Штефана чел Маре (Сучава, Румунія).

Чоботару Маріус-Сорін – кандидат економічних наук, лектор, Сучавський університет імені Штефана чел Маре (Сучава, Румунія).

Цвірко Олена – доктор економічних наук, професор, професор післядипломної освітньої програми з регіонального розвитку та агробізнесу, Державний університет Західної Парани, Кампус Толедо (Бразилія).

Електронна сторінка видання – www.market-infr.od.ua

Електронний науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку» включено до переліку наукових фахових видань України в галузі економічних наук (Категорія «Б») на підставі Наказу МОН України від 28 грудня 2019 року № 1643 (Додаток 4)

Галузь науки: економічні.

Спеціальності: С1 Економіка та міжнародні економічні відносини; D1 Облік і оподаткування; D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок; D3 Менеджмент; D5 Маркетинг; D7 Торгівля; J2 Готельно-ресторанна справа та кейтеринг; J3 Туризм та рекреація; С3 Міжнародні відносини.

Затверджено до поширення через мережу Internet відповідно до рішення вченої ради Причорноморського науково-дослідного інституту економіки та інновацій (29 вересня 2025 року протокол № 9)

Реєстрація суб'єкта у сфері онлайн-медіа:
Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 1965 від 30.05.2024 року

Ідентифікатор медіа: R40-04338

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

НАПРЯМИ АНАЛІЗУ ТА ПОКАЗНИКИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

AREAS OF ANALYSIS AND INDICATORS FOR EVALUATING THE PERFORMANCE OF RURAL GREEN TOURISM ENTITIES IN UKRAINE

УДК 338.48

DOI: <https://doi.org/10.32782/infrastruct86-42>**Тютюнник Ю.М.**

к.е.н., доцент,
професор кафедри фінансів,
економічних досліджень і туризму,
Полтавський державний аграрний
університет

Япринець Т.С.

к.пед.н., доцент,
доцент кафедри фінансів,
економічних досліджень і туризму,
Полтавський державний аграрний
університет

Рудич А.І.

к.е.н., доцент,
професор кафедри фінансів,
економічних досліджень і туризму,
Полтавський державний аграрний
університет

Tiutunnyk Yurii

Poltava State Agrarian University

Yaprynets Tetyana

Poltava State Agrarian University

Rudych Alla

Poltava State Agrarian University

У статті визначено характерні риси й особливості сільського зеленого туризму як форми відпочинку, що пов'язана з розвитком агротуризму, гостротуризму, культурно-етнографічного, активно-оздоровчого, екологічного та інших видів туризму. Узагальнено види та проведено характеристику результатів діяльності в сільському зеленому туризмі: отримання економічної вигоди для власників садиб, створення нових робочих місць, розвиток місцевої інфраструктури, збереження та популяризація культурної спадщини, формування екологічної та соціальної свідомості. Розмежовано напрями аналізу результатів діяльності суб'єктів сільського зеленого туризму на економічний, соціальний та екологічний, запропоновано систему абсолютних і відносних показників у межах практичної реалізації цих напрямів як інформаційного підґрунтя прийняття управлінських рішень щодо перспектив розвитку сільського зеленого туризму в Україні.

Ключові слова: сільський зелений туризм, результати діяльності суб'єктів сільського зеленого туризму, економічні показники розвитку сільського зеленого туризму, соціальні показники розвитку сільського зеленого туризму, екологічні показники розвитку сільського зеленого туризму.

The article identifies the characteristic features and peculiarities of rural green tourism, summarizes the types and characterizes the results of activities in rural green tourism, distinguishes between economic, social, and environmental analyses of these results, and proposes a system of absolute and relative indicators within the practical implementation of specific areas as an information basis for management decisions regarding the prospects for the development of rural green tourism in Ukraine. The main characteristics and features of rural green tourism as a form of recreation for urban residents and, at the same time, a form of entrepreneurial activity in rural areas are the accommodation of tourists in the host's farmstead, the widespread use and preservation of elements of the natural environment and cultural heritage, support for the local community economy, and the development of agritourism, gastronomic tourism, cultural-ethnographic, active-health, ecological, and other types of tourism. The results of rural green tourism combine economic benefits for farm owners, the creation of new jobs, the development of local infrastructure, the preservation and promotion of cultural heritage, and the formation of environmental and social awareness among tourists and local residents. Therefore, these results cover economic, social, and environmental aspects, which determines the relevant areas of analysis and the system of indicators for evaluating these results. The groups of economic, social, and environmental indicators considered are interrelated and, when used systematically, provide a comprehensive picture of the performance of rural green tourism operators and assess their contribution to the economic development, social sphere, and ecology of the region concerned. At the same time, it should be noted that there are no official statistics on the performance indicators of rural green estates in Ukraine, so the assessment of the state and prospects of rural green tourism development is usually based on data collected by local authorities and various public organizations, which may complicate the completeness of the analysis.

Key words: rural green tourism, results of rural green tourism operators' activities, economic indicators of rural green tourism development, social indicators of rural green tourism development, environmental indicators of rural green tourism development.

Постановка проблеми. Ефективність розвитку сільського зеленого туризму в Україні визначається як результатами діяльності безпосередньо власників сільських садиб, так і впливом цього виду туризму на економічні, соціальні та екологічні процеси в межах певних територіальних громад. Важливість чіткого розмежування напрямів аналізу та показників оцінювання результатів діяльності суб'єктів сільського зеленого туризму зумовлюється необхідністю використання аналітичної інформації в реалізації механізмів обґрунтування управлінських рішень, спрямованих на вдосконалення організаційно-правових, фінансово-економічних, соціальних та екологічних аспектів розвитку сільського зеленого туризму як

форми відпочинку туристів та виду підприємницької діяльності на селі. Незважаючи на обмеженість інформаційних ресурсів, власники бізнесу у сфері сільського зеленого туризму мають бути зацікавлені у використанні можливостей, які пов'язані з практичним упровадженням аналітичних процедур оцінювання результатів та ефективності своєї діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Узагальнення науково-методичних і прикладних аспектів, які пов'язані з характеристикою сільського зеленого туризму, засвідчило, що вагомий внесок в оцінювання стану та перспектив його розвитку в Україні зробили О. Величко, Я. Андрющенко [1] (систематизовано погляди вчених на тлумачення

поняття «сільський зелений туризм», досліджено сутність та різновиди сільського зеленого туризму, процеси формування та чинники його розвитку), В. Бойко [2] (обґрунтовано послідовність розробки державної стратегії розвитку сільського зеленого туризму на основі використання організаційних, економічних та правових принципів), О. Долинська, Л. Гуцал, Т. Гільберг [3] (розглянуто сучасні тенденції та перспективи подальшого розвитку сільського туризму в Україні, наведено приклади успішних європейських практик), С. Батиченко, Л. Мельник [4] (розкрито поняття сільського зеленого туризму, а також його різновиди, мету та рівень активності туристів; визначено основні передумови розвитку та функціонування сільського зеленого туризму в межах України), Н. Марчишин, Н. Островська [5] (виявлено та проаналізовано вектори становлення, розвитку та перспективні напрями розробки турпродуктів зеленого туризму), В. Тищук, О. Ільїна [6] (розглянуто сучасний стан сільського зеленого туризму, проведено аналіз та оцінку діяльності, визначено основні перспективи розвитку сільського зеленого туризму в Україні), В. Збарський, Д. Грибова [7] (обґрунтовано теоретико-методичні засади та прикладні положення формування та реалізації регіональних механізмів стимулювання підприємництва у сфері сільського зеленого туризму), Л. Горшкова [8] (розглянуто сутність та особливості розвитку сільського «зеленого» туризму як складника туристичного комплексу, уточнено зміст поняття «сільський «зелений» туризм», проведено класифікацію форм і видів його функціонування на регіональному рівні) та інші дослідники. Водночас потребує уточнення перелік результатів діяльності в сільському зеленому туризмі, визначення напрямів аналізу та результативних показників оцінювання економічних, соціальних та екологічних аспектів діяльності суб'єктів цього виду туризму в Україні.

Постановка завдання. Метою дослідження є обґрунтування напрямів аналізу та системи показників оцінювання результатів діяльності суб'єктів сільського зеленого туризму в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сільський зелений туризм як форма відпочинку, що передбачає тимчасове перебування міських жителів у сільській місцевості, має характерні риси й особливості. Основними з них є [3; 4, с. 58–59; 8, с. 117]:

- проживання туристів у садибі господаря (безпосередньо в будинку власника або у відповідно обладнаному гостьовому будинку), що забезпечує можливість максимально близького знайомства з місцевими побутом, культурою та традиціями;

- широке використання та збереження елементів природних комплексів та культурної спадщини (природних ресурсів, місцевих традицій, ремесел, народної кухні, сільського укладу життя);

- підтримка економіки місцевих громад (сприяння розвитку малого підприємництва в сільських регіонах, створення додаткових джерел доходу для мешканців села);

- залучення туристів до різноманітних активностей, що пов'язані з такими видами туризму як агротуризм (участь у сільськогосподарських роботах з вирощування рослин, догляду за домашніми тваринами, зі збирання врожаю тощо), гастротуризм (майстер-класи з приготування національних страв, дегустація продукції місцевих ферм, виноробень тощо), культурно-етнографічний туризм (відвідування музеїв просто неба, знайомство з народними ремеслами, участь у народних святах і обрядах), активно-оздоровчий туризм (пішохідні, велосипедні, кінні прогулянки, риболовля та полювання, йога, медитація тощо), еко-туризм (екскурсії та походи з метою дослідження заповідних територій, спостереження за дикою природою, участь в екологічних майстер-класах з вирощування екологічно чистих продуктів, сортування сміття тощо).

Наведені характерні риси й особливості сільського зеленого туризму впливають на формування результатів діяльності як безпосередньо суб'єктів цього виду підприємництва, так і місцевих громад та економіки країни в цілому (рис. 1).

Отже, сільський зелений туризм поєднує в собі економічні, соціальні та екологічні вигоди, що робить його ефективним інструментом сталого розвитку сільських територій [3].

Оскільки діяльність суб'єктів сільського зеленого туризму є багатограним процесом, що охоплює економічні, соціальні та екологічні аспекти, то й напрями аналізу у цій сфері доцільно розмежувати на економічний, соціальний та екологічний, кожен із яких орієнтується на систему відповідних кількісних та якісних показників (табл. 1-3).

Економічні показники оцінювання результатів діяльності суб'єктів сільського зеленого туризму, з одного боку, відображають досягнення цільової спрямованості бізнесу на отримання прибутку, а з іншого – свідчать про внесок цього виду туризму в економічний розвиток територіальних громад [5, с. 545; 7, с. 129–130]. Об'єктивність розрахунку наведених у табл. 1 показників визначається насамперед здатністю власників зелених садіб забезпечити ефективну побудову обліку обсягів наданих туристичних послуг, отриманих доходів, понесених витрат, що дає можливість проведення як ретроспективного, так і перспективного аналізу, з подальшим використанням аналітичної інформації у бізнес-плануванні своєї діяльності.

Отже, соціальні показники оцінюють вплив сільського зеленого туризму на життя місцевого населення та розвиток громади [6, с. 117; 8, с. 119]. До соціальних показників також відноситься рівень взаємодії

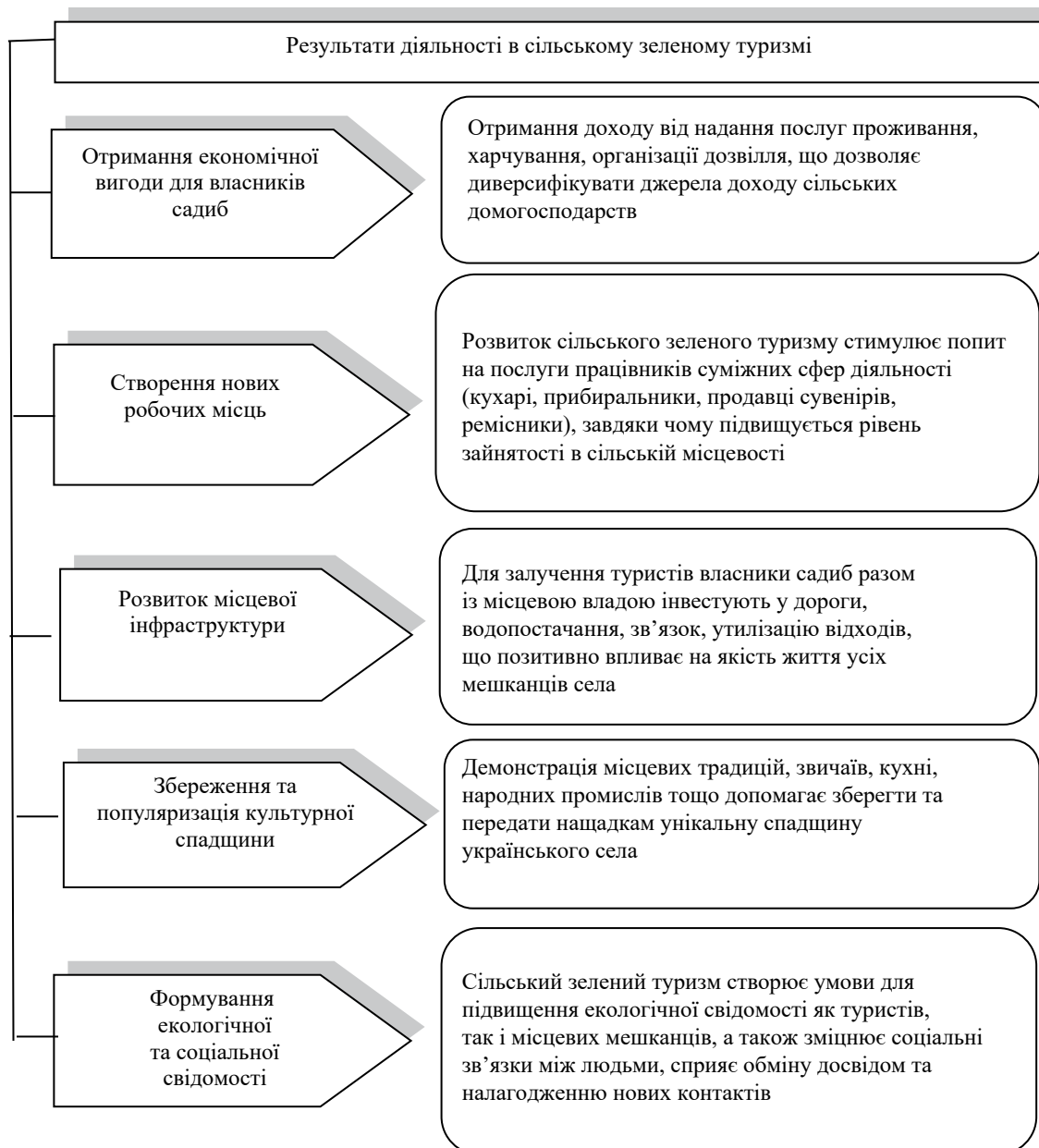

Рис. 1. Види та характеристика результатів діяльності в сільському зеленому туризмі

Таблиця 1

Економічні показники оцінювання результатів діяльності суб'єктів сільського зеленого туризму

Показник	Характеристика
1	2
Кількість сільських садиб / об'єктів зеленого туризму	Характеризує рівень розвитку цього виду туризму на відповідній території (в громаді, районі, області)
Кількість прийнятих туристів	Відображає попит на послуги садиб сільського зеленого туризму
Середня тривалість перебування одного туриста	Вказує на привабливість пропозиції та можливості розширення послуг
Середня вартість туристичного чека	Дозволяє оцінити привабливість та дохідність надання послуг проживання, харчування, дозвілля тощо
Рівень заповнюваності приміщень для проживання	Аналіз заповнюваності будиночків або номерів у різні сезони дає змогу краще планувати діяльність, зокрема цінову політику
Дохід від надання туристичних послуг	Визначає обсяг грошових надходжень від надання усіх туристичних послуг садиби сільського зеленого туризму

Продовження таблиці 1

1	2
Витрати, пов'язані з наданням туристичних послуг	Визначає обсяг грошових витрат (постійних і змінних) від надання усіх туристичних послуг садиби сільського зеленого туризму
Прибуток від надання туристичних послуг	Фінансовий результат діяльності – різниця між доходом і витратами (абсолютний критерій ефективності діяльності)
Рентабельність діяльності, %	Відсоткове відношення прибутку від надання туристичних послуг до витрат, пов'язаних із наданням туристичних послуг (відносний критерій ефективності діяльності)
Обсяг інвестицій	Сума коштів, вкладених у розвиток інфраструктури (будівництво і ремонт садиб, закупівля обладнання, облаштування території і т. д.)
Створені робочі місця	Кількість осіб, залучених до надання туристичних послуг як на постійній, так і тимчасовій основі

Джерело: сформовано автором

Таблиця 2

Соціальні показники оцінювання результатів діяльності суб'єктів сільського зеленого туризму

Показник	Характеристика
Рівень зайнятості місцевого населення	Сільський зелений туризм створює додаткові можливості для працевлаштування мешканців сільських громад
Рівень доходів сільських родин	Додаткові доходи та можливості для розвитку сприяють покращенню матеріального становища мешканців села
Розвиток інфраструктури сільських поселень	Сільський зелений туризм стимулює покращення стану доріг, водопостачання, зв'язку завдяки інвестиціям, пов'язаним з туризмом
Збереження та популяризація культурної спадщини та місцевих традицій	Зацікавленість туристів, які користуються послугами в сільському зеленому туризмі, у місцевих традиціях і ремеслах сприяє їхньому відродженню та збереженню

Джерело: сформовано автором

Таблиця 3

Екологічні показники оцінювання результатів діяльності суб'єктів сільського зеленого туризму

Показник	Характеристика
Рівень використання природних ресурсів	Рівень витрат води, електроенергії, тепла на одного туриста, що вказує на ресурсоощадливість сільських садиб
Використання екологічно чистих технологій	Важливим є застосування альтернативних джерел енергії, систем очищення стічних вод, сортування сміття, утилізації відходів тощо
Заходи з охорони природного середовища	Оцінка впливу туризму на довкілля (ліси, водні ресурси, ґрунти), участь у збереженні біорізноманіття
Використання площ природоохоронних територій	Оцінка рівня залучення заповідників, національних і регіональних природних парків до туристичних маршрутів
Рівень екологічної свідомості туристів і місцевих мешканців	Оцінка дотримання принципів екологічного туризму, підвищення обізнаності щодо важливості збереження природних ресурсів

Джерело: сформовано автором

між туристами та місцевими жителями, який є критерієм інтегрованості сільського зеленого туризму у життя громади. леного туризму у життя громади.

Наведені екологічні показники відображають вплив сільського зеленого туризму на довкілля та стійкість його розвитку.

Важливо також систематично оцінювати рівень задоволеності туристів якістю наданих послуг, зокрема якістю харчування, чистотою приміщень, рівнем сервісу та гостинності тощо. Такі дослідження передбачають зв'язок з клієнтами через використання відгуків, опитувань, рейтингів. Про високу якість туристичних послуг свідчить кількість повторних відвідувань садиб. Не менш важливою є й оцінка

ефективності роботи персоналу сільських садиб, його мотивації, кваліфікації та рівня задоволеності.

Розглянуті групи економічних, соціальних та екологічних показників є взаємопов'язаними та за умови системного використання дозволяють отримати комплексну картину результатів діяльності суб'єктів сільського зеленого туризму, оцінити їхній внесок в економічний розвиток, соціальну сферу та екологію відповідного регіону. Водночас слід зазначити, що офіційна статистика щодо показників результатів діяльності сільських зелених садиб в Україні відсутня, тому оцінювання стану та перспектив розвитку сільського зеленого туризму зазвичай базується на даних, зібраних

місцевими органами влади та різними громадськими організаціями, що може ускладнювати повноту й об'єктивність аналізу.

Висновки. Основними характерними рисами й особливостями сільського зеленого туризму як способу відпочинку міських жителів і водночас форми підприємницької діяльності у сільській місцевості є проживання туристів у садибі господаря, широке використання та збереження елементів природного середовища та культурної спадщини, підтримка економіки місцевих громад, розвиток агротуризму, гастротуризму, культурно-етнографічного, активно-оздоровчого, екологічного та інших видів туризму.

Результати діяльності в сільському зеленому туризмі поєднують отримання економічної вигоди для власників садиб, створення нових робочих місць, розвиток місцевої інфраструктури, збереження та популяризацію культурної спадщини, формування екологічної та соціальної свідомості туристів і місцевих жителів. Отже, ці результати охоплюють економічні, соціальні та екологічні аспекти, що й визначає відповідні напрями аналізу та систему показників оцінювання цих результатів.

Дослідження розвитку сільського зеленого туризму є комплексним і включає різні групи абсолютних і відносних показників, що відображають як економічну, так і соціальну та екологічну складові. Ці показники допомагають визначити економічну ефективність сільського зеленого туризму, а також зрозуміти його вплив на місцеву громаду та довкілля, збереження традицій та забезпечення сталого розвитку українського села.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Величко О. В., Андрищенко Я. Е. Сільський зелений туризм як фактор розвитку сільських територій. *Modern Economics*. 2021. № 29. С. 40–48. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/issue/29-2021/velychko.pdf> (дата звернення: 10.09.2025).
2. Бойко В. О. Сільський зелений туризм в Україні: проблеми та перспективи. *Агросвіт*. 2020. № 22. С. 58–65. URL: <http://agrosvit.info/?op=1&z=3333&i=8> (дата звернення: 11.09.2025).
3. Долінська О., Гуцал Л., Гільберг Т. Сільський зелений туризм в Україні: сучасні тенденції та перспективи розвитку. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 64. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4250/4175> (дата звернення: 11.09.2025).
4. Батиченко С. П., Мельник Л. В. Сільський зелений туризм в Україні – стратегічна складова розвитку сільських територій. *Конструктивна географія та раціональне використання природних ресурсів*. 2024. Вип. 4 (спец.). С. 56–62. URL: https://constructgeo.knu.ua/assets/num/num_4_special_2024/4_sp_24_08.pdf (дата звернення: 12.09.2025).
5. Марчишин, Н., Островська, Н., (2022). Зелений туризм в Україні: становлення, розвиток і пер-

спективи. *Social Work and Education*, Vol. 9, No. 4. pp. 542–550.

6. Тишук В., Ільїна О. Сільський зелений туризм в Україні: стан, динаміка, міжнародний досвід. *Географічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2024. № 3(3). С. 114–123. URL: <https://doi.org/10.32782/geochasvnu.2024.3.12> (дата звернення: 13.09.2025).

7. Збарський В. К., Грибова Д. В. Сільський зелений туризм як форма малого підприємництва сільського населення. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (економічні науки)*. 2020. Том 1. № 41. С. 125–131. URL: <https://oj.tsatu.edu.ua/index.php/zbirnyk/article/view/575/547> (дата звернення: 13.09.2025).

8. Горшкова Л. О. Розвиток сільського «зеленого» туризму як складової частини туристичного комплексу. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2020. Том 31 (70). № 1. С. 115–120. URL: https://econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/31_70_1/21pdf (дата звернення: 14.09.2025).

REFERENCES:

1. Velychko O. V., Andriushchenko Ya. E. (2021) Silskyi zelenyi turyzm yak faktor rozvytku silskykh terytorii [Rural green tourism as a factor in the development of rural areas]. *Modern Economics – Modern Economics*, vol. 29, pp. 40–48. Available at: <https://modecon.mnau.edu.ua/issue/29-2021/velychko.pdf> (accessed 10 September, 2025).
2. Boiko V. O. (2020) Silskyi zelenyi turyzm v Ukraini: problemy ta perspektyvy [Rural green tourism in Ukraine: problems and prospects]. *Ahrosvit – Agro World*, vol. 22, pp. 58–65. Available at: <http://agrosvit.info/?op=1&z=3333&i=8> (accessed 11 September, 2025).
3. Dolynska O., Hutsal L., Hilberh T. (2024) Silskyi zelenyi turyzm v Ukraini: suchasni tendentsii ta perspektyvy rozvytku [Rural green tourism in Ukraine: current trends and prospects for development]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and society*, vol. 64. Available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4250/4175> (accessed 11 September, 2025).
4. Batychenko S. P., Melnyk L. V. (2024) Silskyi zelenyi turyzm v Ukraini – stratehichna skladova rozvytku silskykh terytorii [Rural green tourism in Ukraine – a strategic component of rural development]. *Konstruktivna heohrafiia ta ratsionalne vykorystannia pryrodnykh resursiv – Constructive geography and rational use of natural resources*, vol. 4, pp. 56–62. Available at: https://constructgeo.knu.ua/assets/num/num_4_special_2024/4_sp_24_08.pdf (accessed 12 September, 2025).
5. Marchyshyn N., Ostrovska N., (2022). Zelenyi turyzm v Ukraini: stanovlennia, rozvytok i perspektyvy [Green tourism in Ukraine: formation, development, and prospects]. *Social Work and Education – Social Work and Education*, vol. 9, vol. 4, pp. 542–550.
6. Tyshchuk V., Ilyina O. (2024) Silskyi zelenyi turyzm v Ukraini: stan, dynamika, mizhnarodnyi dosvid [Rural green tourism in Ukraine: status, dynamics, international

experience]. *Heohrafichnyi chasopys Volynskoho natsionalnoho universytetu imeni Lesi Ukrainky – Geographical Journal of Lesya Ukrainka Volyn National University*, vol. 3(3), pp. 114–123. Available at: <https://doi.org/10.32782/geochasvnu.2024.3.12> (accessed 13 September, 2025).

7. Zbarskyi V. K., Hrybova D. V. (2020) Silskyi zelenyi turizm yak forma maloho pidpriemnytstva silskoho naselennia [Rural green tourism as a form of small business for the rural population]. *Zbirnyk naukovykh prats Tavriiskoho derzhavnoho ahrotekhnolohichnoho universytetu imeni Dmytra Motornoho (ekonomichni nauky) – Collection of scientific works of the Tavria State Agrotechnological University named after*

Dmytro Motorny (economic sciences), vol. 1, vol. 41, pp. 125–131. Available at: <https://oj.tsatu.edu.ua/index.php/zbirnyk/article/view/575/547> (accessed 13 September, 2025).

8. Horshkova L. O. Rozvytok silskoho “zelenoho” turizmu yak skladovoi chastyny turystychnoho kompleksu (2020) [Development of rural “green” tourism as part of the tourism complex]. *Vcheni zapysku TNU imeni V. I. Vernadskoho. Serii: Ekonomika i upravlinnia – Scientists' note from V. I. Vernadsky Ternopil National University. Series: Economics and Management*, vol. 31 (70), vol. 1, pp. 115–120. Available at: https://econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/31_70_1/21.pdf (accessed 14 September, 2025).

Стаття надійшла: 30.07.2025

Стаття прийнята: 15.08.2025

Стаття опублікована: 29.09.2025

Klimov Maksym FORMATION OF PERSONALIZED MARKETING STRATEGIES FOR HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN UKRAINE.....	183
Mandiuk Nazarii SPECIFICS OF STRATEGIC MARKETING IN THE HOTEL AND RESTAURANT BUSINESS.....	191
Chichulina Kseniia THEORETICAL AND METHODOLOGICAL PRINCIPLES OF FORMING AN ENTERPRISE'S SALES POLICY.....	196
Shikovets Kateryna, Kvita Halyna, Smolskyi Maksym INTEGRATION OF INFORMATION TECHNOLOGIES IN MARKETING RESEARCH OF MARKET COMPETITIVENESS OF ENTERPRISES.....	204
SECTION 10. ENTREPRENEURSHIP AND TRADE	
Borysova Svitlana, Getmanenko Yuliia, Kruk Olena ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISM FOR SHAPING THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT STRATEGY OF A TRADING ENTERPRISE.....	210
Salamakha Pavlo RESEARCH ON THE STATE OF USE OF AR, VR, MR TECHNOLOGIES BY CONSTRUCTION COMPANIES IN THE HOUSING MARKE.....	219
SECTION 11. TOURISM	
Adamenko Yevhenii THE ROLE OF CLUSTERING AS A TOOL FOR THE INNOVATIVE DEVELOPMENT OF TOURISM ENTERPRISES IN THE CHERKASY REGION.....	228
Danylenko Valerii SUSTAINABLE TOURISM AND DIGITAL TRANSFORMATION THROUGH WEB INNOVATIONS.....	235
Dolynska Olesia RURAL TOURISM AS A FACTOR OF SUSTAINABLE SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF RURAL AREAS IN UKRAINE.....	242
Kryvenkova Ruslana, Melnyk Anastasiia DEVELOPMENT OF CROSS-BORDER TOURISM IN SWEDEN: PUBLIC ADMINISTRATION ASPECT.....	248
Moroz Solomiia, Nykyha Oksana INNOVATIVE SERVICEAS A TOOL FOR QUALITY MANAGEMENT IN THE FIELD OF HEALTH TOURISM.....	257
Sushchenko Olena, Korniiichuk Roman DIGITAL TRANSFORMATION OF TOURISM: THE ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN SHAPING THE MARKET AND CONSUMER EXPERIENCE.....	261
Tiutiunyyk Yurii, Yaprynets Tetyana, Rudych Alla AREAS OF ANALYSIS AND INDICATORS FOR EVALUATING THE PERFORMANCE OF RURAL GREEN TOURISM ENTITIES IN UKRAINE.....	268